

«Кым-даа, чүү-даа уттундурбаан»

«Тыва эки турачылар» деп

кымнарыл ол?

Ада-чурттуң Улуг дайыны эгелээнинден бээр, муң-муң тывалар эки тура-биле дайынга киржир дээш дилег билдириш-киннерни кииргеннер. Чазак хөй эвес эки турачыларны фронтуге чорударын чөпшээрээн. 1943 чылдың май 20-де биче лейтенант Тулуш Нурсатка командылаткан 11 танкисттерни фронтуге аткарган. 1943 чылдың сентябрь 1-де капитан Түлүш Кечил-оолга командылаткан 206 кижини составтыг аъттыг шеригни фронтуге удээн. Тыва эки турачылар хүлээлгезин ак сеткилдиги-биле күүсеткен. Немец эжелекчилерни чылча шавар херекке эрес-дидимин, маадырлыын көргүскеннер. Оларның аразында-бистиң чаңгыс чер чуртуувус Вера Байлак Чүлдүмовна.

Мартын Сандан-оол

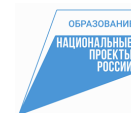
АРАТ ЧОНУ БАЙЫРЛАП ТУР

Ада-чуртка, арат чонга
Айыыл-халап турбазын дээш,
Араатанзыг фашистерни
Ажып, тиилээн Кызыл Шериг.

Каржы, дерзии, гитлержи,
Калчаа, дуржок дайзыннарны,
Кажан шагда турбас кылдыр,
Кады шупту узуткааннар.

Диңмиттиг ол дайын-чаага
Диңмирעדир тулушкаштын.
Тиилелгени чаалап алган.
Дидим, эрес Кызыл Шериг.

Ада-чурттуң дайынынче
Аъттангаштың тиилээнден бээр
Ам бо хүнде – майның тоста,
Арат чону байырлап тур.

ФЕДЕРАЛДЫГ ТӨЛЕВИЛЕДЕР
«ЧАШ АЖЫ-ТӨЛДҮГ ӨГ-БҮЛӨЛӨРГӨ
ДЕТКИМЧЕ», «АМГЫ ҮЕНИҢ ШКОЛАЗЫ»

Тыва Республиканың Дзун-Хемчик кожуннуң
Чадаана хоорайның школа назыны четпээн
уругларның муниципалдыг автономнуг өөредилге
албан чери «Хээлер» уруглар сады

АДА-ИЕНИҢ СҮМЕ АЛЫР ТӨВҮ

“ **А м ы д ы р а л д ы ң
ч е л э э ж и** ”

Үндүрүлгө №19

МААДЫРЛАРНЫ УТПААЛЫ

**Белеткел бөлүүнүң ада-иезинге
сүмелер**

Үндүрүлгениң тургузукчузу:
Ондар Чойган Кок-ооловна,
кижизидикчи башкы

Вера Чүлдүмовна
Байлак 1924 чыл-
дың декабрь 15-те
төрүттүнген.

1943 чылда тыва
эки турачыларның
кавалержи эскад-

ронунуң санитар инструктору
болуп, дайынче аъттанып турда,
ооң хары чүгле 18 турган .

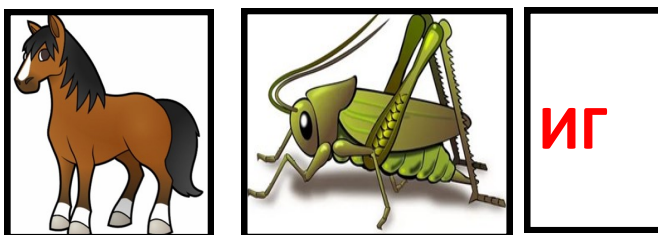

Эки турачыларга тураскаал
Кызыл хоорай

Кымга кандыг хөлге хамааржырыл?

Ребусту тып:

Уруглар-биле тиелелгениң көге-бугазын кылыры

Херек чүүлү: чук трубка, көге-
буга чуруу, тиелелгениң лента-
зы, саазын тудуштурар херек-
сел—степлер.

Баштай көге-буганы чурааш,
кезип алыр, оон кезиндек лен-
та-биле саазын тудуштурар хе-
рекселди-степлерни ажыглааш,
көге-буганы чук трубкага туду-
штурар.

